

میراج السعاده

(علم اخلاق اسلامى و اخلاق علمى)

مرحوم ملا احمد نراقى

سرشناسه : نراقی، احمدین محمد مهدی، ۱۲۴۵-۱۸۵۰ق.

عنوان و نام پدیدآور : معراج السعاده

مشخصات نشر : تهران : رهروان حسینی □ ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : [۸۱۲] ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۶۳۵-۷-۸

وضعیت فهرست نویسی : فبیای مختصر

یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

یادداشت : کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناشرین متفاوت منتشر شده است.

شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۵۹۱۱۹

انتشارات رهروان حسینی

عنوان: معراج السعاده

مؤلف: احمد نراقی

ناشر: رهروان حسینی

نوبت و سال چاپ: اول-۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۶۳۵-۷-۸

قیمت: ۴۳/۰۰۰ تومان

تهران - خیابان نواب صفوی - شهید صفدری - کوچه خورشیدی - کوچه افرازدی - پست اول - پ ۱

تلفن : ۰۹۱۲۳۸۷۴۵۸۷

فهرست مطالب

۱۷	مقدمه مؤلف
	باب اول در بیان بعضی مقدمات نافع، از: بیان حالات نفس و منفعت فضایل اخلاق و مضرت ردایل آن
۲۲	فصل اول: شناختن نفس مقدمه شناختن خدا
۲۳	□ تأثیر شناختن نفس در تهذیب اخلاق
۲۵	فصل دوم: ترکیب انسان از جسم و نفس
۲۶	فصل سوم: راه شناختن نفس
۲۷	فصل چهارم: حقیقت و ماهیت آدمی
۲۸	فصل پنجم: سیر به عالم بالا با جنبه روحانی
۳۰	فصل ششم: لذت و الم جسم و روح
۳۰	فصل هفتم: مفسد بیماری نفس و فوائد صحت آن
۳۳	□ علم بدون تزکیه، علم نیست
۳۴	□ توجه به صحت جسم، و غفلت از صحت و روح
۳۴	فصل هشتم: حصول ملکات نفسانی به تکرار اعمال
۳۶	فصل نهم: فایده علم اخلاق و برتری آن بر سایر علوم
۳۷	فصل دهم: تهذیب اخلاق و ثمره آن
۳۸	□ سعید مطلق کیست؟
	باب دوم: در سبب انحراف اخلاق از جاه پسندیده و حصول اخلاق ذمیمه و بیان قوای نفس انسانی و در آن چند فصل است:
۳۹	فصل اول: قوای چهارگانه و تبعیت سایر قوا از آنها
۴۰	□ اما این چهار سرهنگ:
۴۱	□ قوه عاقله
۴۲	فصل دوم: لذت و الم قوای چهارگانه
۴۳	□ منحصر نبودن لذات در لذات جسم
۴۵	□ سعی در استیلای قوه عاقله بر سایر قوا
۴۷	فصل سوم: قوای چهارگانه سر منشأ نیکبها و بدبها
	فصل چهارم: در بیان اینکه: قوه عقلیه ادراک کلیات کند، و قوه وهمیه ادراک جزئیات نماید
۴۷	ادراک جزئیات نماید
۴۹	فصل پنجم: کارفرمائی قوه عامله

- فصل ششم: اجناس صفات رذيله ۵۱
- فصل هفتم: مقابل هم بودن اوصاف رذيله و صفات فاضله ۵۲
- فصل هشتم: مشتبه شدن صفات رذيله به صفات حسنه ۵۴

باب سيم: در بيان محافظت اخلاق حميده از بيرون رفتن از حد اعتدال،

و معالجات كلييه در ازاله ذمائم اخلاق و احوال، از آنچه تخصيص ندارد

به بعضی صفات و اعمال، و آنچه متعلق است به این منوال، و در آن چند فصل است:

- فصل اول: حفظ تعادل اخلاق حميده ۵۹
- شباهت علم اخلاق به علم طب ۶۱
- فصل دوم: مقدمات تزکيه نفس ۶۱
- فصل سوم: تشخيص امراض نفساني ۶۵
- اسباب امراض نفساني ۶۶
- راه معالجه امراض نفساني ۶۷

باب چهارم: در تفصيل انواع اخلاق و بيان شرافت فضائل و كيفيت اکتساب هر يك

و شرح مفاسد رذایل و بيان معالجه خصوصيات هر يك از آنها

- اخلاق حسنه و ذميه و فوايد و مفاسد آنها ۷۰
- فصل اول: در بيان آن چه متعلق است به ۷۱
- قوة عامله و آن عبارت است که از عدالت ۷۱
- اقسام و درجات عادل ۷۳
- فصل دوم: اقسام عدالت ۷۴
- بدان که عدالت بر سه قسم است: ۷۴
- فصل سوم: عدالت سر منشأ کمال و سعادت ۷۶
- فصل چهارم: اتصاف مصلح به عدالت ۷۸
- در بيان معالجه اخلاق ذميه که متعلق است به قوة عاقله ۸۱
- مطلب اول در بيان دو جنس رذيله و ضد آنها ۸۱
- فصل پنجم: حکمت در مقابل جريره و جهل ۸۲
- شرافت و فضيلت علم و علماء ۸۳
- آداب و شروط تعلم ۸۶
- و اما آداب تعليم، آن نیز چند چیز است: ۸۸
- علم اصول عقايد ۸۹
- احتراز از معاصی سبب اعتقاد جازم ۹۱
- تلقين ترجمه عقائد به اطفال ۹۳
- وجوب عینی علم اخلاق ۹۵
- علم مقدمه عمل ۹۶
- مطلب دوم در بيان ساير انواع رذایلی که از دو جنس مذکور، يعني: جريره و جهل بسيط، ناشی می شوند و از متعلقات قوة عاقله اند و آن چند صفت رذيله است ۹۷

۹۷		چهل مرکب
۹۷		صفت اول: در بیان چهل مرکب است
۹۸		صفت دوم: در بیان شک و حیرت است
۹۸		فصل: یقین و اقل مراتب آن
۱۰۰		□ علامات صاحب یقین
۱۰۲		□ مراتب یقین
۱۰۴		صفت سیم شرک و اقسام آن:
۱۰۴		فصل: توحید و اقسام آن
۱۰۴		□ ضد صفت شرک، توحید است و از برای آن اقسامی چند است:
۱۰۴		□ مراتب توحید و اثرات آن
۱۰۶		فصل: علائم ترقی در مراتب توحید
۱۰۹		فصل: آشنائی با اسرار ملک و ملکوت
۱۱۰		صفت چهارم: خواطر نفسانی و وساوس شیطانی
۱۱۱		فصل: افکاری که دل را مشغول می‌کند
۱۱۲		فصل: اقسام الهام و وسوسه و علامات آنها
۱۱۵		فصل: مضرات وساوس شیطانی و خواطر نفسانی
۱۱۶		فصل: معالجه امراض نفسانی
۱۱۸		□ غفلت از خدا سبب وسوسه شیطان
۱۲۰		□ ذکر قلبی مانع وساوس و خواطر
۱۲۱		□ فایده: کیفیت سد ابواب خواطر، و رفع وساوس
۱۲۳		فصل: خواطر و افکار محموده و اقسام آنها
۱۲۵		□ تدبیر در آفرینش اقلیم وجود
۱۲۷		□ حکمت الهی در خلقت پشه و زنبور
۱۲۹		□ قدرت نمائی حق در خلقت انسان
۱۳۰		□ تفکر در استخوان‌ها و رگهای بدن
۱۳۱		□ تأمل در عجایب استخوان سر
۱۳۳		□ نگاهی به اسرار چشم و نقش آن
۱۳۳		□ در عجایب گوش
۱۳۳		□ حکمت‌های نهفته در صورت انسان
۱۳۴		□ دستگاه گوارش بدن
۱۳۶		□ دستگاه گردش خون
۱۳۶		□ نگاهی به چگونگی خلقت دست‌ها و انگشتان
۱۳۷		□ ترکیب مخصوص آفرینش پای آدمی
۱۳۷		□ حکمت الهی در غذا و تربیت نوزاد
۱۳۸		□ نقش قوه خیالیته و واهمه و عاقله

- ۱۳۹ □ آیات آفاق: مشاهده قدرت پروردگار در کره زمین
- ۱۴۰ □ انواع گیاهان و فوائد آنها
- ۱۴۰ □ درختان و شکوفایی آنها
- ۱۴۰ □ اصناف حیوانات
- ۱۴۱ □ عجایب دریاها
- ۱۴۱ □ تفکر در کرات آسمانی
- ۱۴۲ □ عظمت آسمان‌ها
- ۱۴۳ □ تفکر در اعمال و افعال خود
- ۱۴۷ صفت پنجم: از صفات رذیله متعلقه به قوه عاقله مکر و حيله کردن است
- ۱۴۷ □ طريقه خلاصی از مکر و حيله
- ۱۴۹ □ در بیان صفات رذیله و اخلاق جميله که متعلق است به قوه غضبيه تهوّر
- ۱۵۰ صفت اول خوف است
- ۱۵۱ فصل: انواع خوف مذموم
- ۱۵۲ علل خوف از مرگ
- ۱۵۸ فصل: اطمینان قلب و طريقه تحصیل آن
- ۱۵۸ صفت دوم: از صفات رذیله متعلق به قوه غضبيه، ایمنی از مکر الله است
- ۱۵۸ □ ایمنی از مکر خدا
- ۱۵۸ فصل اول: سبب ایمنی از مکر الله
- ۱۷۷ صفت سیم یأس از روح الله
- ۱۶۰ فصل دوم: خوف از خدا و انواع آن
- ۱۶۲ فصل سوم: مکروهاتی که سر منشأ خوف و ترس است
- ۱۶۴ فصل چهارم: خوف از خدا عالی‌ترین درجه خوف
- ۱۶۸ فصل: پنجم: کیفیت تحصیل صفت خوف از خدا - جل جلاله -
- ۱۷۱ □ علت نترسیدن از سوء خاتمه
- ۱۷۴ □ راه محافظت خاطر از معاصی در وقت مردن
- ۱۷۸ فصل: رجاء و امیدواری به خدا
- ۱۸۰ □ آیات و اخبار در فضیلت رجاء
- ۱۸۲ □ اموری که وسیله نجات مؤمنین است
- ۱۸۵ □ در بیان احادیثی که روز قیامت گناه مؤمنین را به گردن کفار نهاده و آنها
- ۱۸۵ را به جهنم می‌برند
- ۱۸۵ □ رجاء و امیدواری بدون طاعت
- ۱۸۶ فصل: خوف اصلح است یا رجاء؟
- ۱۹۰ فصل: طريقه تحصیل رجاء
- ۱۹۱ صفت چهارم ضعف نفس و سستی آن
- ۱۹۱ فصل: قوت نفس و طريقه تحصیل آن

۱۹۲	صفت پنجم: دنائت همت و مذمت آن.
۱۹۴	صفت ششم: بی‌غیرتی و بی‌حمیتی است.
۱۹۵	فصل: غیرت در دین و ناموس.
۱۹۶	□ غیرت در اولاد و تربیت آن.
۲۰۰	صفت هفتم: عجله و شتابکاری است.
۲۰۳	فصل: وقار و طمأنینه.
۲۰۳	صفت هشتم: سوء ظن و بد دلی است به خدا و خلق.
۲۰۵	□ آیات و اخبار در فضیلت رجاء.
۲۰۷	□ اموری که وسیله نجات مؤمنین است.
۲۱۰	□ رجاء و امیدواری بدون طاعت.
۲۱۱	فصل: خوف اصلاح است یا رجاء؟.
۲۱۴	فصل: طریقه تحصیل رجاء.
۲۱۶	فصل: قوت نفس و طریقه تحصیل آن.
۲۱۶	صفت پنجم: دنائت همت و مذمت آن.
۲۱۷	□ دنائت همت و مذمت آن.
۲۱۸	صفت ششم: بی‌غیرتی و بی‌حمیتی و مذمت آن.
۲۱۸	□ بی‌غیرتی و بی‌حمیتی و مذمت آن.
۲۱۹	فصل: غیرت در دین و ناموس.
۲۲۱	□ غیرت در اولاد و تربیت آن.
۲۲۴	□ غیرت در مال.
۲۲۵	صفت هفتم: عجله و شتابکاری است.
۲۲۸	فصل: وقار و طمأنینه.
۲۲۹	صفت هشتم: سوء ظن و بد دلی است به خدا و خلق.
۲۳۲	□ طریقه معالجه بدگمانی به خدا و خلق.
۲۳۲	فصل: حسن ظن به خدا و خلق.
۲۳۳	صفت نهم: غضب است.
۲۳۴	فصل: غضب مفرط و مفاصد آن.
۲۳۵	فصل: معالجه غضب.
۲۳۸	فصل: حلم و کظم غیظ.
۲۴۱	صفت دهم: در صدد انتقام بودن است.
۲۴۲	فصل: عفو و بخشش و فضیلت آن.
۲۴۴	صفت یازدهم: غلظت و درشتی در گفتار و کردار.
۲۴۵	□ شرافت مدارا کردن با مردم.
۲۴۶	صفت دوازدهم: کج خلقی.
۲۴۶	□ معالجه کج خلقی.

- ۲۴۹ صفت سیزدهم: عداوت و دشمنی.
- ۲۵۰ □ معالجه عداوت و دشمنی.
- ۲۵۱ فصل: مذمت ضرب، فحش، لعن و طعن.
- ۲۵۵ □ نفرین به مسلمان.
- ۲۵۷ صفت چهاردهم: عجب و خود بزرگ بینی و مذمت آن.
- ۲۵۹ □ عجب، سرمنشأ آفات و صفات خبیثه دیگر.
- ۲۶۰ فصل: معالجه مرض عجب.
- ۲۶۴ □ معالجه تفصیلی مرض عجب.
- ۲۶۴ □ علاج عجب به علم.
- ۲۶۶ □ علاج عجب به عبادت و طاعت.
- ۲۶۷ □ علاج عجب به ورع و تقوی و نحو این‌ها.
- ۲۶۸ □ علاج عجب به حسب و نسب.
- ۲۷۰ □ علاج عجب به جمال.
- ۲۷۱ □ در علاج عجب به مال.
- ۲۷۲ □ علاج عجب به قوت و قدرت خود.
- ۲۷۳ □ علاج عجب به جاه و منصب و نحو این‌ها.
- ۲۷۴ □ علاج عجب به عقل و زیرکی خود.
- ۲۷۴ فصل: شرافت شکسته نفسی و حقیر شمردن خود.
- ۲۷۵ صفت پانزدهم: کبر و فرق آن با عجب.
- ۲۷۷ □ متکبرین در روز قیامت.
- ۲۷۸ فصل: اقسام تکبر و درجات متکبرین.
- ۲۸۰ فصل: طریقه معالجه تکبر.
- ۲۸۲ فصل: علائم و نشانه‌های تکبر و تواضع.
- ۲۸۸ فصل: تواضع و فروتنی.
- ۲۹۰ □ مذموم بودن ذلت و خواری.
- ۲۹۰ صفت شانزدهم: افتخار (فخر) و مذمت آن.
- ۲۹۱ صفت هفدهم: بغی و سرکشی و علاج آن.
- ۲۹۲ صفت هجدهم: خودستایی.
- ۲۹۲ صفت نوزدهم: عصبیت.
- ۲۹۳ صفت بیستم: کتمان حق و مذمت آن.
- ۲۹۴ فصل: انصاف.
- در بیان آنچه متعلق است به قوه شهویه از ردایل صفات و کیفیت معالجه آنها،
- ۲۹۶ و فضایل ملکات و طریق تحصیل آنها.
- ۲۹۶ □ مطلب اول دو جنس صفات خبیثه متعلقه به قوه شهویه، و ضد آنها.
- ۲۹۶ فصل: اول مذمت شره و مفاسد شکم‌پرستی.

۲۹۹	□ ثمرات گرسنگی
۳۰۰	□ مفاسد پیروی از شهوت فرج
۳۰۴	فصل دوم: مذمت خمود و فواید نکاح
۳۰۶	فصل سوم: عفت، ضد شره و خمود
۳۰۸	سایر صفاتی که متعلق است به قوه شهویه
۳۰۸	فصل: حقیقت دنیا فی نفسه
۳۰۸	صفت اول محبت دنیای دنیه
۳۰۸	□ حقیقت دنیا در حق بندگان
۳۱۱	فصل: تقسیم دنیا به مذموم و غیر مذموم
۳۱۳	فصل: مذمت دنیا و بی‌ارزشی و بی‌اعتباری آن
۳۲۴	فصل: چیزهایی که دنیا را به آنها تشبیه کرده‌اند
۳۲۹	فصل: بیان دنیای ممدوح و مذموم
۳۳۰	□ اقسام آنچه در دنیا هست
۳۳۱	فصل: فقر و غنا و حالتهای آنها
۳۳۲	فصل: مذمت مال و مالداري
۳۳۴	□ مدح مال
۳۳۵	فصل: مفاسد مال
۳۳۷	□ فواید مال
۳۳۸	فصل: طرق رهایی از مفاسد مال
۳۴۰	فصل: زهد و فضیلت آن
۳۴۰	□ زهد و زاهد از دیدگاه آیات و روایات
۳۴۶	□ نگاهی بر زهد پیامبر ۶ و علی ۷
۳۴۷	فصل: درجات و اقسام زهد
۳۵۳	□ فایده زاهد حقیقی و علائم او
۳۵۴	صفت دوم: مفاسد غنا و بی‌نیازی
۳۵۵	فصل: فقر و اقسام آن
۳۵۷	فصل: فضیلت و شرافت فقر و فقرا
۳۶۱	فصل: فضیلت فقیر صابر و راضی، بر غنی شاکر و سخی
۳۶۳	فصل: فرق بین فقیر و گدا و مذمت تکذبی
۳۶۷	□ اقسام احتیاج آدمی و کیفیت سؤال کردن در آنها
۳۶۹	صفت سوم: حرص و مفاسد آن
۳۷۰	فصل: ملکه قناعت
۳۷۱	فصل: طریقه معالجه صفت حرص، و تحصیل ملکه قناعت
۳۷۴	صفت چهارم طمع و مفاسد آن: و آن عبارت است از: توقع داشتن در اموال مردم. و
۳۷۶	فصل: شرافت استغنا و قطع طمع

۳۷۷	صفت پنجم: بخل و مذمت آن
۳۷۹	صفت ششم فضیلت سخاوت
۳۸۰	□ ایثار، بالاترین مرتبه سخاوت
۳۸۱	فصل: معالجهٔ مرض بخل
۳۸۴	فصل: چگونگی مصرف مال
۳۸۵	فصل: نکات باطنیه سخاوت
۳۸۵	□ اول: زکاة
۳۸۹	□ دوم: آداب انفاق کننده
۳۹۰	□ علاج منت گذاردن و ایدای فقیر
۳۹۴	□ فایده: آداب انفاق شونده
۳۹۵	□ خمس
۳۹۷	□ نفقهٔ اهل و عیال
۳۹۸	□ صدقات مستحبیه
۴۰۱	□ هدیه
۴۰۱	□ مهمانی کردن و آداب آن
۴۰۳	□ آداب میهمان
۴۰۴	□ حق معلوم، و حق حصاد
۴۰۴	□ قرض دادن
۴۰۵	□ مهلت دادن قرض دار
۴۰۶	□ اعانت مسلمان نمودن
۴۰۶	□ حفظ آبرو و دفع شرّ اشرار
۴۰۶	□ ساختن مسجد، مدرسه و پل
۴۰۶	□ مال حرام خوردن
۴۰۹	فصل: اموال حلال و حرام و مشتبه و درجات آنها
۴۰۹	□ فرق بین هدیه و رشوه
۴۱۱	فصل: فضیلت اجتناب از مال حرام
۴۱۲	فصل: مداخل مال حلال
۴۱۳	□ اصناف دزدان و گدایان
۴۱۴	صفت هفتم: خیانت و عذر است در مال یا عرض کسی، یا حرمت و آبروی او
۴۱۵	صفت هشتم: خوض در باطل
۴۱۶	صفت نهم: تکلم به مالا یعنی و فضول
۴۱۹	فصل: خاموشی و ترک سخنان لغو و بی فایده
۴۲۰	صفت اول: حسد است
۴۲۰	صفات که متعلق است به سه قوهٔ عاقله، غضبیه، شهویه، یا به دو قوه از این
۴۲۰	سه قوه از رذایل و فضایل و آن صفات بسیار است

۴۲۲	□ حسود سود نمی‌برد
۴۲۴	□ فایده مراتب حسد
۴۲۵	فصل: موجبات حسد
۴۲۷	□ فایده حسدورزی هر صنفی به صنف خود
۴۲۷	□ محبت دنیا منشأ همه اسباب حسد
۴۲۹	فصل: معالجه مرض حسد با علم و عمل
۴۳۰	□ حسد مایه ضرر دنیوی خاسد است نه محسود
۴۳۲	□ فایده دو قسم حسد مذموم و حرام
۴۳۴	فصل: مدح و فضیلت نصیحت و خیر خواهی
۴۳۵	صفت دوم: امانت و تحقیر نمودن بندگان خدا و مذمت آن
۴۳۶	□ تعظیم و احترام کردن به بندگان خدا و فضیلت آن
۴۳۷	□ احترام پیران
۴۳۷	□ احترام سادات
۴۳۸	صفت سیم: ظلم و مفاصد آن
۴۴۲	□ پاسخ ظالم در روز قیامت
۴۴۳	□ آه مظلوم
۴۴۵	□ اعانت به ظالم و راضی به فعل او شدن
۴۴۶	□ عدالت و فضیلت آن
۴۴۹	□ فواید دنیوی عدالت
۴۵۱	فصل: آثار و لوازم عدالت
۴۵۶	□ حکایت دادرسی نمودن سلطان محمود غزنوی
۴۵۷	□ حکایت دادرسی سلطان ملک شاه
۴۵۹	فصل: معالجه مرض ظلم و تحصیل ملکه عدالت
۴۶۱	صفت چهارم: ترک اعانت مسلمین و عدم اهتمام در امور ایشان
۴۶۲	فصل: اهتمام در ثواب قضای حوائج مسلمین و اعانت بر ایشان
۴۶۴	□ ثواب اعانت بر مسلمین و برآوردن حاجات ایشان
۴۶۶	صفت پنجم: کوتاهی و مسامحه کردن در امر به معروف و نهی از منکر
۴۶۹	فصل: اهتمام در امر به معروف و نهی از منکر
۴۷۱	□ وجوب امر به معروف و نهی از منکر و شرایط آن
۴۷۵	□ شرایط امر و نهی شونده
۴۷۵	فصل: مراتب امر به معروف و نهی از منکر
۴۷۶	فصل: مختصری از محرمات شایعه در میان مردم
۴۷۷	صفت ششم: مذمت قهر کردن و دوری از برادران دینی
۴۷۸	فصل: فضیلت و ثواب آشتی و الفت
۴۸۱	صفت هفتم: قطع صله رحم و اسباب آن

- ۴۸۳ □ وجوب و فضیلت صله رحم و فواید آن
- ۴۸۴ □ فایده مراد از رحمی که صله آن واجب و قطع آن حرام است
- ۴۸۵ صفت هشتم: حقوق والدین و مذمت آن
- ۴۸۷ □ فضیلت نیکی به والدین
- ۴۹۰ فصل: حقوق همسایگان
- ۴۹۲ صفت نهم: مذمت عیبجوئی کردن
- ۴۹۳ □ فضیلت عیب پوشی کردن
- ۴۹۵ صفت دهم: مذمت فاش کردن راز مردم و فضیلت راز داری
- ۴۹۷ صفت یازدهم: سخن چینی و نقامی و مفاسد آن
- ۴۹۹ □ اعتنا نکردن به سخن نقام
- ۵۰۱ □ اصلاح میان مردم و فضل و ثواب آن
- ۵۰۰ صفت دوازدهم: افساد میان مردم و ذم و عقاب آن
- ۵۰۲ صفت سیزدهم: شتمات کردن
- ۵۰۲ صفت چهاردهم: مرأ و جدال و مخاصمه
- ۵۰۶ صفت پانزدهم: سخریه و استهزاء کردن
- ۵۰۷ صفت شانزدهم: مزاح و خنده و بذله گوئی و شوخی کردن
- ۵۰۹ صفت هفدهم: معنی و حقیقت غیبت
- ۵۱۰ فصل اول: غیبت به غیر زبان
- ۵۱۱ □ شنونده غیبت نیز حکم غیبت کننده را دارد
- ۵۱۲ فصل دوم: آیات و اخبار وارده در حرمت و مذمت غیبت
- ۵۱۵ فصل سوم: معالجه اجمالی مرض غیبت
- ۵۱۹ فصل چهارم: مواضعی که غیبت در آنها جایز است
- ۵۲۱ فصل پنجم: شرافت ستایش و مدح مسلمین
- ۵۲۲ صفت هیجدهم: دروغ گفتن
- ۵۲۴ □ توریه کردن
- ۵۲۵ □ دروغهای حرامی که مردم در آنها سهل انگارند
- ۵۲۶ فصل: اجتناب از کذب، و طریقه خلاصی از آن
- ۵۲۷ □ دروغ گفتن مایه رسوائی
- ۵۲۸ فصل: صدق و راستگویی
- ۵۲۸ □ کذب در کردار و اعمال
- ۵۲۹ □ کذب در اخلاق و مقامات دین
- ۵۳۱ □ فایده: مفاسد و آفات زبان
- ۵۳۳ □ صمت و خاموشی ضد آفات و مفاسد زبان
- ۵۳۵ صفت نوزدهم: حب جاه، شهرت، و ریاست
- ۵۳۶ فصل: آیات و روایات وارده در مذمت حب جاه و شهرت

۵۳۸	فصل: جاه و ریاست بی‌ضرر و ممدوح
۵۴۰	فصل: علاج علمی و عملی مرض حب جاه و ریاست
۵۴۵	□ حکایت شاهزادمای که می‌خواست داماد شود
۵۴۶	□ معالجه عملی حب جاه
۵۴۷	فصل: شرافت گمنامی و بی‌اعتباری
۵۴۸	□ حکایت فرزند گمنام هارون الرشید
۵۵۰	□ قصه معاویه، پسر یزید پلید
۵۵۲	صفت بیستم: دوست داشتن مدح و ثناء، و کراهت داشتن ذم
۵۵۲	□ مراتب صاحب صفت فوق
۵۵۳	□ اسباب مدح و خوش آمد گویی
۵۵۴	فصل: معالجه حب مدح و ثناء، و کراهت ذم
۵۵۵	□ معالجه کراهت از مذمت
۵۵۶	□ علاج عملی صفت مذکور
۵۵۷	صفت بیست و یکم: ریا
۵۵۹	فصل: اقسام و انواع ریا
۵۶۱	فصل: مفاسد اقسام ریا و احکام آنها
۵۶۸	فصل: علاج ریا
۵۷۰	□ معالجه عملی مرض ریا
۵۷۲	فصل: اخلاص
۵۷۳	□ آفات اخلاص
۵۷۴	فصل: فضیلت و شرافت اخلاص
۵۷۷	صفت بیست و دوم: نفاق و دورویی، و مذمت آن
۵۷۷	□ موارد استثنا شده از نفاق
۵۷۸	صفت بیست و سوم: غرور و مذمت
۵۷۹	فصل: طوایف اهل غرور، و اسباب غرور، و معالجه آنها
۵۷۹	□ کفار و صاحبان مذاهب فاسد
۵۸۰	□ اهل فسق و معاصی
۵۸۵	□ اهل علم
۵۹۰	□ واعظان
۵۹۳	□ اهل تصوف، و درویشان و فریفتگان
۵۹۸	□ اغنیا و مالداران
۶۰۰	صفت بیست و چهارم: طول امل و اسباب آن
۶۰۲	فصل: قصر امل و فواید آن
۶۰۴	فصل: معالجه طول امل
۶۱۱	صفت بیست پنجم: گناهکاری و اصرار بر معاصی و عدم پشیمانی از آن

- فصل: توبه و پشیمانی و اسباب آن ۶۱۲
- فصل: فضیلت توبه ۶۱۴
- توبه از همه گناهان ۶۱۹
- فصل: قبولی توبه دارای شرایط ۶۲۰
- حکایت توبه «شعوانه» ۶۲۲
- حکایت توبه مرد گناهکار و قبولی توبه اش ۶۲۳
- فصل: اقسام توبه و بیان آنها ۶۲۴
- شرایط توبه از نظر حضرت علی ۷ ۶۲۵
- فایده: اجتناب از گناهان کبیره، کفاره گناهان صغیره ۶۲۷
- اسبابی که گناه صغیره را کبیره می کنند ۶۲۸
- فصل: اقسام توبه کنندگان ۶۲۹
- صفت بیست و ششم: فراموشی از اعمال خود، و غفلت از محاسبه آنها ۶۳۰
- عدم اعتماد به نفس نباید مایه پشیمانی از توبه شود ۶۳۰
- فصل: محاسبه و مراقبه ۶۳۱
- فصل: عقل، تاجر راه آخرت ۶۳۲
- مرابطه و اجزای آن ۶۳۳
- کیفیت محاسبه نفس ۶۳۷
- مطالعه احوال صالحین سلف ۶۴۰
- صفت بیست و هفتم: مذمت کراهت و شرافت ضد آن (محبت) ۶۴۳
- و جوه ادراک آدمی و اقسام موجودات ۶۴۴
- فصل: اسباب محبت و اقسام آن ۶۴۵
- فصل: هیچ دلی از محبت خالی نیست ۶۵۰
- فصل: محبت به خدا بالاترین محبت ها ۶۵۰
- اجتماع همه اسباب محبت در حق پروردگار ۶۵۱
- فصل: فساد قول کسی که محبت خدا را فقط مواظبت ۶۵۵
- بر طاعات می داند ۶۵۵
- محبت خدا از نظر قرآن و پیامبر اکرم ۶ ۶۵۵
- محبت خدا از نظر پیامبران الهی ۶۵۶
- فصل: محبت خدا اکمل لذتها ۶۶۲
- راههای لقاء و مشاهده و وصال حضرت حق ۶۶۹
- فصل: طریق تحصیل محبت و معرفت خدا ۶۷۱
- فصل: علائم و آثار محبت خدا ۶۷۳
- حکایت بنده ای که ذره ای از معرفت خدا به او عطا شد ۶۷۷
- علائم و آثار دیگر محبت و معرفت خدا ۶۷۷
- ابراهیم خلیل الرحمن و محبت و معرفت خدا ۶۷۹

۶۸۰	□ حکایت فرزند قربانی کردن ابراهیم
۶۸۲	فصل: حقیقت شوق به لقای خدا
۶۸۵	□ حقیقت انس به خدا
۶۸۷	فصل: خلوت و عزلت و فواید آن
۶۸۸	□ فواید مخالطه با مردم
۶۸۸	□ خلوت و عزلت بهتر است یا مخالطه با مردم؟
۶۹۰	فصل: بدان که.....
	فصل: پیرامون حب فی الله و بغض فی الله و دوستی در راه خدا
۶۹۲	دو قسم می شود:
۶۹۳	□ درجات معصیت و اظهار بغض
۶۹۳	□ وفا و حفا
۶۹۴	صفت بیست و هشتم اعتراض بر اراده و تقدیرات خدا
۶۹۶	فصل: رضا بر فضا و مقدرات الهی
۶۹۹	فصل: رضا از ثمرات محبت
۷۰۱	فصل: عدم منافات رضا با دعا
۷۰۱	فصل: طریق تحصیل رضا
۷۰۳	صفت بیست و نهم: حزن و اندوه بر امور دنیویّه و علاج آن
۷۰۷	صفت سی ام: مذمت بی اعتمادی به خدا و اعتماد به غیر خدا
۷۰۸	فصل: توکل بر خدا و فضیلت آن
۷۱۱	فصل: تقسیم امور بندگان
۷۱۲	□ عدم منافات اسباب با توکل
۷۱۳	فصل: درجات توکل
۷۱۵	فصل: طریقه تحصیل صفت توکل و علامت حصول آن
۷۱۷	صفت سی و یکم: کفران نعمت و شکر آن
۷۱۹	فصل: فضیلت شکر نعمت
۷۲۲	فصل: شناختن اشیائی که رضای خدا در آنهاست
۷۲۳	فصل: شکر نعمت و کفران نعمت به اموری که در اختیار انسان است
۷۲۵	فصل: شناختن نعمتهای الهی
۷۲۷	فصل: فهمیدن و درک غذا قبل از خوردن
۷۲۸	فصل: رغبت آدمی به غذا
۷۲۹	فصل: حکمتهای نهفته در دانه گندم
۷۳۰	فصل: تصرفات لازم برای تحصیل نان
۷۳۲	فصل: طبقات و اصناف ملائکه و اعمال ایشان
۷۳۵	فصل: سبب تقصیر مردم در شکر گزاری
۷۳۶	فصل: طریقه تحصیل شکر گزاری حضرت باری

۷۳۹	صفت سی و دوم: جزع و بی‌تابی
۷۴۰	فصل: صبر و شکیبایی
۷۴۳	فصل: صبر در حال رفاهیت و نعمت
۷۴۶	فصل: ثمراتی که بر صبر مترتب می‌شود
۷۵۰	فصل: اموری که طالب صبر باید مراعات نماید
۷۵۴	□ صبر حضرت ایوب ۷
۷۵۶	□ فایده:
۷۵۸	صفت سی و سوم: فسق است

باب پنجم اسرار و آداب عبادات

۷۵۹	مقصد اول: در طهارت و نظافت
۷۶۱	فصل اول: آداب باطنیه طهارت بدن از خبث
۷۶۲	فصل دوم: آداب باطنیه طهارت بدن از حدث
۷۶۳	فصل: سوم ازاله فضلات و کثافات بدن
۷۶۴	مقصد دوم: بعضی از اسرار و آداب باطنیه نماز
۷۶۶	فصل اول: چیزهایی که حقیقت و روح نماز است
۷۶۷	فصل دوم: غفلت، مخالف روح و حقیقت نماز
۷۷۲	فصل سوم: علل و اسباب آداب باطنیه نماز
۷۷۶	فصل چهارم: اسرار و اشارات متعلقه به شروط و افعال و ارکان نماز
۷۷۹	فصل پنجم: آداب دخول در نماز
۷۸۱	فصل ششم: آداب قرائت و بقیه اعمال نماز
۷۸۶	فصل هفتم: آداب و شرایط امام جماعت
۷۸۷	مقصد سوم: در بعضی از آداب باطنیه ذکر و دعا
۷۸۷	فصل اول: بعضی از آداب و شرایط ذکر
۷۸۸	فصل دوم: بعضی از آداب و شرایط دعا
۷۹۰	مقصد چهارم: بعضی از شرایط و آداب تلاوت قرآن
۷۹۱	فصل: آداب ظاهریه قرائت قرآن
۷۹۱	آداب باطنیه قرائت قرآن
۷۹۶	مقصد پنجم: شمه‌ای از آداب روزه
۷۹۸	□ درجات روزه
۷۹۹	مقصد ششم: بعضی از آداب حج
۷۹۹	فصل اول: بعضی از اسرار آداب باطنیه حج
۸۰۱	فصل دوم: اموری که هنگام توجه به حج باید مراعات شود
۸۰۳	فصل سوم: اسرار باطنیه مقدمات و اعمال حج
۸۰۷	مقصد هفتم: آداب زیارت بعضی از مشاهد مشرفه
۸۰۹	فصل: ثواب و فضیلت زیارت